

freds af Forslag til Lov om Forandring i § 1 i Loven af 2den Mai 1855.

P. Olsen: § 1 i Loven af 2den Mai 1855 frigiver under en vis Betingelse Skolegangen for de Børn, hvis Forældre eller Værger erklære, at de selv vilde sørge for deres Børns Oplærelse, og denne Betingelse er, at vedkommende Børn møde ved den halvaarlige Examen, som afholdes i Distriktets Skole, for der at lade sig prøve, om de kunne staae Maal med de Børn, som ere underviste i Skoler. Jeg skal ikke her indlade mig paa, hvorvidt denne Bestemmelse, da Loven blev givet, i og for sig var heldig — derom skal jeg forbeholde mig nærmere at udtale mig, naar Sagen kommer til første Behandling — men jeg skal kun bemærke, at efterat Loven er udkommen, og som en Følge af Loven, have Forholdene udvillet sig saaledes, at der har reist sig en Mængde private Skoler, som nu føle sig meget trykkede af denne Bestemmelse, ja det er endogaa kommet til min Kundskab, at man mange Steder ligesom bruger den til at trykke den private Underviisning. Da jeg nu mener, at det netop er den private Underviisning, der maa fremhjælpes, saa har jeg tænkt mig, at man maatte arbejde hen til at finde andre Bestemmelser, som paa den ene Side kunde give Staten Sikkerhed for, at Børn bleve underviste, hvilket man nu engang ikke troer man tør opgive, og paa den anden Side sørge for, at der ikke kom til at hvide noget Tryk paa den private Underviisning. Det er efter dette Maal, mine Bestræbelser have sigtet ved den Forandring, jeg har foreslaaet i § 1 i den nævnte Lov; men om jeg har været heldig dermed, skal jeg aldeles ikke afgjøre. Jeg har tænkt mig, at der istedetfor Børnenes personlige Nærværelse kunde, naar det ønskedes, træde et skriftligt Vidnesbyrd fra en i Folkekirken ansat Præst om, at Børnene i Forhold til deres Alder vare tilstrækkeligt underviste, idet jeg er gaaet ud fra, at den ene Embedsmands Vidnesbyrd maa være ligesaa betryggende for Staten som den andens. Jeg skal paa dette Sagens Standpunkt ikke udtale mig videre, men kun anbefale Lovforslaget til det ærede Things Velvillie, forbeholdende mig yderligere Udtalelser, naar Sagen kommer til første Behandling.

Formanden: Det forelagte Lovforslag vil nu blive trykt ombeelt til de Herrer Medlemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var: Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 3die Valgkreds indbringer: „Forslag til Lov om Burdering af Landeiendomme til Efterretning ved Laan“.

Dviftgaard: Idet jeg tillader mig at indbringe nærværende Forslag til Lov om Burdering af Landeiendomme til Efterretning ved Laan for det høie Thing haaber jeg, at det paa Grund af den megen Sagkundskab, der findes i denne Sal, vil blive modtaget med Velvillie. Jeg er overbevist om, at det er et almindeligt paatrængende Ønske hos Befolkningen, at der er den høist mulige Sandhed i disse Forretninger; da de kun derigjennem kunne faae den attraaede Betydning, som de skulle have, og det er netop dertil det indbragte Lovforslag sigter. Denne Sandhed i Burderingen er efter min Overbeviisning af lige stor Vigtighed saavel for Laangiverne, som for Laansøgerne, men jeg troer, at Enhver, som med Omsigt og Interesse har sat sig ind i disse Forhold, maa i høi Grad beklage, naar et for høit Laan bliver hvedt, begrundet paa en forhaabentlig kun enkeltviis forekommende opstruet Burdering. Saa-danne Forretninger vilde jo vistnok i Reglen ikke kunne møde Anbefaling af en nogenlunde kyndig, dygtig, frivindt og uhibet Mand, men naar et saadant Laan ikke bestomindre bliver tilveiebragt og maaskee falder i Hænderne paa en Mand, som derhos ikke er i Besiddelse af nogen i sin Stilling praktisk Dygtighed, da kan det jo hændes, at der derved fremkommer Tab for Laangiveren. Selv om det ogsaa kun er et enkelt Tab, der lides, da vil det som oftest blive udbredt i en meget vid Omkreds og derved blive til overordentlig stor Skade for Kreditten i Almindelighed; det er netop saadanne Tilfælde, at Forslaget sigter til at afværge. Derhos formener jeg ogsaa, at naar det saaledes var, hvad man kunde kalde i Sandhed betryggende Burderingsforretninger, der bleve meddeelte, da vilde det blive Tilfældet, at solide